

BJERKREIM
K O M M U N E

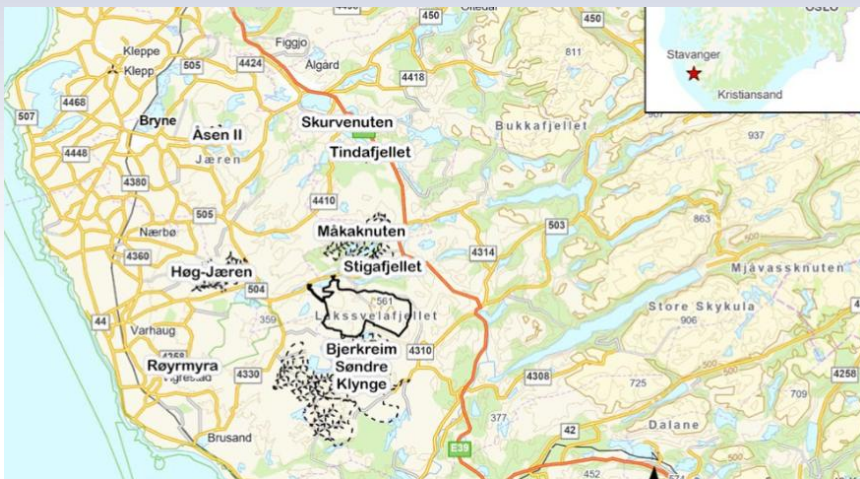
vi skaper rom for mer

Våre erfaringer med samordnet plan- og konsesjonsprosess Moifjellet vindkraftverk

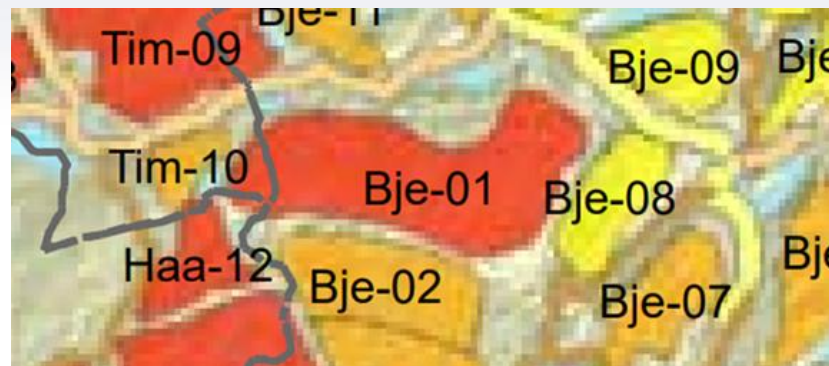

Bjerkreim kommune har gode vindressurser og det er mange som ønsker å etablere vindkraft i kommunen. Vi har 3 kraftverk allerede, og har mottatt 4 nye initiativ etter at departementet åpnet opp for ny behandling av vindkraftsaker i 2022. (Rykter om to til...)

Ett av initiativene kom fra Statkraft Vind Utvikling DA (Statkraft) som ønsker å etablere et vindkraftverk på Moifjellet/ Laksesvelafjellet (anslått 700-850 Gwh). I omtrent samme område ble det gitt konsesjon tidligere, men etter klage ble denne avslått av Olje- og energidept. i 2012. Ny behandling skjer nå med samordnet prosess.

Fylkesdelplan for vindkraft i Rogaland (2007) – Bje-01

SAMORDNET PROSESS – kort om tidslinjen

- I mars 2023 gav kommunen samtykke til at Statkraft kunne starte konsesjonsprosessen.
 - Moifjellet var 1 av 3 prosjekter som ble «samtykkebehandlet» etter den midlertidige ordningen, og var det eneste som fikk samtykke.
 - Ved samtykkebehandlingen fant vi god støtte i Fylkesdelplan for vindkraft i Rogaland (2007).
 - Politisk ønske å «samle vindkraften» vest for E39
- I juni 2023 ble første planinitiativ og konsesjonsmelding sendt inn samtidig
 - Konsesjonsmeldingen var vedlegg til
 - Forslag til planprogram kom noe senere
- I løpet av august og september 2023 var det to oppstartsmøter
 - Kommunen og NVE var med i begge møtene
 - Vi jobbet mye med flytdiagram for å få en god samordning
- Planinitiativ og forslag til planprogram ble politisk behandlet.
(samt vedtak om at NVE kjører prosessen- avklaring i forhold til gebyr)
- **NVE** sendte ut felles varsel om oppstart, med høring av felles planprogram og utredningsprogram
(tok også ansvar for kunngjøringen i avis)
- Planprogram fastsatt i kommunen (mai 2024) – samordnet
Utredningsprogram fastsatt av NVE (juli 24) - samordnet

Tilleggsvarsel og valg av parallelle planprosesser

Etter at varsel var sendt ut ble det startet en planprosess i nabokommunen for å se på en tredje mulighet for adkomstveg...

Dette medførte behov for tilleggsvarsel (NVE sendte dette også).

I veilederen anbefales det at planer over kommunegrenser utformes som interkommunal plan. Bjerkreim kommune ønsket ikke dette. Planen var allerede godt i gang. NVE ønsker heller ikke flere nye parter i den pågående samordningen. Dette blir uansett samordnet i konsesjonsbehandlingen.

Skepsis til interkommunal plan i dette tilfellet

- Hele vindkraftverket lå opprinnelig i Bjerkreim, men ble utvidet med alternativ adkomstveg i Time kommune, og etter hvert 3-4 vindturbiner.
- Mulighet for turbiner i nabokommunen forutsetter at anlegget i Bjerkreim godkjennes. Samtidig kan nabokommunen stanse planen dersom adkomst gjennom Time kommune blir eneste mulighet.
- En interkommunal plan skal vedtas i begge/alle kommuner.
- Ev. overlates til statsforvalter eller fylkeskommune ved uenighet

Interkommunal plan er kanskje bedre egnet der det ikke foreligger konkrete utbyggingsplaner, eller der arealbeslaget er mer likt.

UTREDNINGSFASEN OG PLANFORSLAG

- Utredningsfasen er gjennomført i tidsrommet fra den første samtykkebehandlingen til planforslaget ble sendt inn (altså fra mars 2023 – mars 2025)
- Det er gjennomført tidlige medvirkningstiltak
 - Folkemøte oktober 2023- NVE, kommunen og tiltakshaver informerte. Politikerinfo samme dag.
 - Andre medvirkningsprosesser initiert av tiltakshaver (èn til èn møter - åpen dag mv).
- Statkraft opprettet en samrådgruppe (krav i planprogram). 2 møter gjennomført så langt. (Berørte naboer, nabokommune, kommunelege, næringsforening, tiltakshaver; kommunen som observatør)
- Det har vært flere andre møter underveis; NVE, regionale myndigheter, tiltakshaver og kommune (særlig knyttet til kartlegging og metode)
- Med skjerpede krav til utredning er planforslaget/KU over 2000 sider
- Kommunen meldte tidlig inn saken til regionalt planforum (Planforum gjennomført april 2025)

Utfordringer underveis:

Mange klager

- Klage på samtykkebehandlingen
- Klage på beslutning om å nabovarsle i en buffersone inntil 1 km utenfor planområdet- krav om utvidet varsling

Byggesaksbehandling underveis for midlertidig målemast/ måleutstyr
(statsforvalter påklaget vedtak)

Utfordringer fremover:

Vektingen: samlet konfliktgrad+ avbøtende tiltak+ behovet for fornybar energi (politikk)

- Strengere krav til utredning, mer hensyn til konsekvensene for miljø og naboer, og **mer myndighet til kommunen** (Parisavtalen, naturavtalen).
- Kommunen som støymyndighet
- Kunnskap fra nasjonal ramme for vindkraft
- Fylkesdelplan for vindkraft Rogaland – nei område.
«*Dersom kommunen omfattes av regional plan for vindkraft, skal denne legges til grunn for kommunens planlegging*».
- Veilederen gir føringer om begrensninger i innhold og bestemmelser
- Miljøforvaltningens innsigelsespraksis- rundskriv
- Finner ikke kommunen grunn til å fremme det private planforslaget, skal forslagsstilleren underrettes skriftlig innen tre uker (=umulig)

VEIEN VIDERE

- Kommunen vil nå ta opp igjen kontakten med NVE
- Vi vil også ta initiativ til flere møter med statsforvalter og fylkeskommunen
 - Vi håper at vi kan få mer direkte veiledning og råd nå som statsforvalteren ikke er klageorgan i vindkraftsakene.
- Vi tar sikte på førstegangsbehandling av saken tidlig høst 2025.
- Politikerne må få tilstrekkelig tid til å sette seg inn i saken.

NOE Å TENKE PÅ

Kommunen har vært svært nøye med prosessen for å unngå at planvedtak oppheves pga. saksbehandlingsfeil. Derfor behandler vi heller en klage for mye, enn en for lite...

Vi er glade for at vi lot NVE «kjøre prosessen» på vegne av kommunen. For en liten kommune med begrensede ressurser har dette vært god hjelp.

Det var også til stor hjelp at vi mottok NVE sitt utkast til utredningsprogram før vi fastsatte planprogrammet for områdeplanen. Kommunen fastsatte planprogrammet med mange endringer. Vi burde heller bedt Statkraft oppdatere planprogrammet før det ble fastsatt, på grunnlag av kommunens tilbakemeldinger.

Vi skulle gjerne unngått tilleggsvarselet som ble nødvendig underveis i saken, men dette ligger utenfor kommunens og NVE sin kontroll.

For øvrig ser vi at vår prosess samsvarer ganske godt med det som nå står i veilederen, og vi vil støtte oss på denne i den videre prosessen.

Til slutt: Uansett utfall av denne saken vil kommunen berømme Statkraft sin rolle i samordningen. De har også vist at de ser viktigheten av KU kravene, og leverer det kommunen og NVE ber om.

